

EURÓPA, **MY ROZHODNEME!**

Michal POVAŽAN

Michal POVAŽAN (1981)

sa venuje európskej problematike dlhodobo. Okrem iného je členom predsedníctva európskej politickej strany Európske kresťanské politické hnutie a jej think-tanku Sallux. V minulosti pracoval vo verejnom aj štátnom sektore, ostatne ako riaditeľ Úradu splnomocnenca vlády SR pre slobodu vierovyznania alebo presvedčenia. Momentálne pôsobí v Kresťanskej únii ako člen predsedníctva. Prednášal na Univerzite Komenského, kde sa venoval dejinám štátu a právu osobitne postaveniu a dejinám prokuratúry a všeobecne verejnej žaloby na Slovensku. Publikuje v konzervatívnych médiách na rôzne témy od náboženskej slobody po súčasnú európsku politiku. Je ženatý, má tri deti a momentálne žije s rodinou v obci Devičie pri Krupine.

Slovo na úvod

Európska únia sa zmenila. Výrazne sa zmenila. Keď sme pre 20 rokmi vstupovali do tohto združenia štátov, hovorili sme, že je vybudovaná na kresťanských koreňoch. Veď všetci jej poprední zakladatelia boli praktizujúci kresťania a svoje hodnotové nastavenie "vdýchli" aj svojmu najväčšiemu projektu. Nikde to však písomne nezachytili. A tak sa dnes Únia mení pred očami. Namiesto hodnôt kresťanstva sa hovorí o základných hodnotách demokracie, tolerance či právneho štátu. Nič proti týmto hodnotám. Musia byť ale nejak ukotvené, musíme im rozumieť. Inak sú iba prázdne slová, ktoré si každý vysvetľuje po svojom. A tak v mene ochrany týchto hodnôt Európska komisia zadrží Poľsku 139 miliárd eur, no keď sa zmení vláda vo Varšave, tak im ich uvoľní bez nejakých známkov toho, že už sa tam tieto hodnoty neporušujú. Prосто, výmena vlády stačila. Takzvané hodnoty Európskej únie sú ako z gummy, ich výklad je nepredvídateľný, a tak sa aj výkon pravidiel v Únii mení na mocenskú hru.

Do takejto Únie sme nevstupovali a myslím, že si ju neželali ani muži ako Adenauer, De Gasperi či Monet, teda zakladatelia Projektu, z ktorého sa dnešná Európska

únia vyvinula. Ak má Európska únia prežiť ako niečo, čo prináša dobro svojim občanom, musí sa zmeniť. Musí sa vrátiť k svojim koreňom, kresťanským koreňom. Preto sú voľby do Európskeho parlamentu dôležité. Umožňujú, aby obyvatelia Európskej únie mohli prejaviť svoju vôľu. A prispieť k zmene.

Podoba Európskej únie je veľká výzva. Kedysi sa hrdila tým, že je zárukou mieru v Európe. Dnes mier už nie je. Za našimi východnými hranicami sa tvrdo bojuje a Európska únia sa mení na geopolitický projekt, na mocenský projekt. Viac sa hovorí o dodávkach zbraní než o tom, ako bude vyzeráť náš kontinent, keď sa vojna skončí. A to považujem za chybu. Ak nemáme víziu budúcnosti, kam kráčame?

Potrebujeme debatovať, v aké hodnoty veríme. Ako vnímame človeka? Je to stále muž a žena, ako hovorí veda alebo čosi iné, ako nám vnucujú moderné ideológie? Čo znamená ľudský život? Aká má byť jeho ochrana a ako vnímame jeho dôstojnosť? Ako sa pozeráme na naše záväzky k prírode, resp. k budúcim generáciám, ktoré našu planétu zdedia po nás? Čo s migráciou? Máme schopnosť ako kontinent povedať, že každý je vítaný? Asi nie, ale čo je riešenie? Kto preskúma podmienky na riešenie migrácie v krajinách, odkiaľ ľudia utekajú do Európy? Ak to neurobíme my, tak kto iný? A čo s naším

hospodárstvom? Firmy masovo opúšťajú Európu. Výsledkom bude naše schudobnenie, ale aj strata schopnosti našich národov čeliť svetovým problémom. Ako urobiť z Európy opäť ekonomického tigra, kde platilo, že každá generácia sa má lepšie ako tá predtým? A nakoniec spomeniem to najdôležitejšie: naše rodiny. Nielen na Slovensku sa dramaticky prepadá pôrodnosť. V roku 2023 sa rodilo na Slovensku najmenej detí od roku 1918. Rodina je znevažovaná ako koncept samotný. Hovorí sa o rôznych typoch rodín, pričom rodina je iba jedna: mama, otec a ich deti. Riešime problémy rôznych menšinových typov súžitia, rodiny sa nám rozpadajú, populácia starne, čo ničí súdržnosť celej spoločnosti. Otázok a výziev je veľa. Mnohé sa riešia na úrovni Európskej únie aspoň čiastočne, pričom orgány EÚ nás tlačia do istého typu riešenia. Hovorím o istanbulskej dohovore a podobných ideologických dokumentoch, ktoré predstierajú, že im ide o ľudské práva. Európska únia sa musí zmeniť. Na nasledujúcich riadkoch skúsím naznačiť aspoň pár riešení.

Nech nám na našej ceste za Pravdou pomáha všemohúci Boh.

Michal Považan

Na Devičí (Hont, Slovensko) vo Veľkom týždni 2024

Čo je Európska únia a ako funguje?

Ak máme hovoriť o Európskej únii, povedzme si najprv niečo z jej histórie a súčasného fungovania. Európska únia je jedinečným partnerstvom 27 európskych krajín, známych ako členské štáty EÚ. Spolu pokrývajú veľkú časť európskeho kontinentu. V EÚ žije približne 447 miliónov ľudí, čo je asi 6 % svetovej populácie. Občania krajín EÚ sú zároveň občanmi EÚ. Európska únia má 24 úradných jazykov.

Hodnoty EÚ

Jedna základná hodnota, ktorá spája všetky krajiny EÚ, je demokracia. To znamená, že členmi EÚ môžu byť len demokratické krajiny. Medzi ďalšie hodnoty, ktoré majú všetky krajiny EÚ spoločné, patrí rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, sloboda, rovnosť, právny štát a dodržiavanie ľudských práv vrátane práv príslušníkov menšín. Hodnoty EÚ sú stanovené v zmluvách EÚ a v Charte základných práv Európskej únie. Ide o dôležité právne texty, ktoré schválili všetky krajiny EÚ.

Vznik a základné zmluvy EÚ

Po dvoch svetových vojnách, v prvej polovici dvadsiateho storočia (1914 – 1918 a 1939 – 1945), boli ľudia rozhodnutí nedopustiť, aby sa niečo podobné niekedy zopakovalo.

Od roku 1945 do roku 1950 niektorí európski politici, medzi nimi *Robert Schuman*, *Konrad Adenauer*, *Alcide De Gasperi* a *Winston Churchill*, začali proces vytvárania Európskej únie, v ktorej dnes žijeme. Ich víziou bolo hospodárske a politické zjednotenie európskych krajín tak, aby sa zabezpečil trvalý mier a prosperita.

Francúzsky minister zahraničných vecí Robert Schuman navrhol 9. mája 1950 zlúčiť európsku výrobu uhlia a ocele. V tom čase to boli suroviny využívané vo vojne – uhlie ako zdroj energie a oceľ na výrobu zbraní a strojov. Spojením výroby by sa žiadna krajina nemohla tajne vyzbrojiť proti ostatným. Na základe tohto návrhu vzniklo v roku 1952 *Európske spoločenstvo uhlia a ocele*. Založilo ho šesť susediacich krajín – *Belgicko*, *Francúzsko*, *Nemecko*, *Taliano*, *Luxembursko* a *Holandsko* – a položilo tak základy EÚ, ako ju poznáme dnes.

O niekoľko rokov sa šesť zakladajúcich členských štátov rozhodlo rozšíriť svoju spoluprácu aj na iné hospodárske

odvetvia. V roku 1957 boli podpísané *Rímske zmluvy* o založení *Európskeho hospodárskeho spoločenstva*. Jej pôvodným cieľom bolo podporovať obchod a užšiu hospodársku integráciu medzi zúčastnenými krajinami. Dôležitým míľnikom boli aj *Maastrichtská zmluva* (1992) a *Lisabonská zmluva* (2007), ktoré naštartovali proces vzniku politickej únie.

Príchod nových členov EÚ rozšíril spoločný trh a pomohol udržať mier a prosperitu v Európe. Každý nový členský štát musí byť pripravený podpísať zmluvy a prijať celý súbor právnych predpisov EÚ. Musí rešpektovať hodnoty EÚ, ako sú zásady demokracie, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv a základných slobôd.

Inštitúcie Európskej únie

Inštitucionálne usporiadanie EÚ je jedinečné a jej systém rozhodovania sa neustále vyvíja. Po celej EÚ je rozmiestnených sedem európskych inštitúcií, sedem orgánov EÚ a vyše 30 decentralizovaných agentúr. Spolupracujú na zohľadňovaní spoločných záujmov EÚ a európskych občanov.

Za štyri hlavné inštitúcie EÚ sa považujú Európska rada, Rada Európskej únie, Európska komisia a Európsky parlament. Popri nich fungujú ešte ďalšie známe inštitúcie ako napríklad Európsky dvor audítorov, Súdny dvor EÚ, Európska centrálna banka či Európsky hospodársky a sociálny výbor a pod.

Európska rada

Na zasadnutí Európskej rady sa stretávajú zvolení lídri krajín EÚ, t. j. hlavy štátov alebo predsedovia vlád. Stretávajú sa minimálne štyrikrát do roka. Ich stretnutia sa často nazývajú „európske samity“. Európska rada stanovuje hlavné politické priority EÚ i celkové politické smerovanie. Predsedá jej predseda, ktorý je volený na obdobie 2,5 roka.

Európska rada neschvaľuje právne predpisy Únie. To je úlohou Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie.

Rada Európskej únie

Rada Európskej únie zastupuje vlády krajín EÚ. V Rade sa stretávajú ministri zo všetkých krajín EÚ, ktorí diskutujú a rozhodujú o politikách a právnych predpisoch EÚ. Rada je jedným z dvoch zákonodarných orgánov EÚ.

Rada prijíma väčšinu svojich rozhodnutí väčšinovým hlasovaním, v niektorých prípadoch jednomyseľne. Predsedníctvo Rady vykonáva každých 6 mesiacov iná krajina EÚ. V roku 2024 je to najskôr Belgicko a v druhom polroku Maďarsko.

Európska komisia

Európsku komisiu tvorí 27 komisárov – jeden za každú krajinu EÚ. Spolu s predsedom Európskej komisie sú komisári výkonnou zložkou EÚ, ktorá zodpovedá za každodenný chod Únie. Mandát eurokomisárov trvá 5 rokov.

Predseda Európskej komisie nominujú členské štáty prostredníctvom Európskej rady a formálne ho vymenúva Európsky parlament. Ostatných komisárov navrhuje

vláda danej krajiny a schvaľuje Európsky parlament. Komisári nezastupujú názory svojej krajiny, ale skôr spoločné záujmy EÚ. Každý člen Komisie je predsedom poverený zodpovednosťou za určitú oblasť politiky, napríklad za energetiku, hospodárstvo alebo životné prostredie.

Európska komisia navrhuje nové právne predpisy a programy vo všeobecnom záujme EÚ.

Návrhy Komisie podrobne preskúmava Európsky parlament a Rada. Tieto dve inštitúcie prijímajú konečné rozhodnutia o všetkých právnych predpisoch EÚ. Môžu návrhy meniť alebo ich úplne zamietnuť. Európska komisia takisto riadi politiky EÚ, ako aj rozpočet a zabezpečuje, aby krajiny EÚ správne uplatňovali právne predpisy EÚ.

Európsky parlament

Európsky parlament, jediná priamo volená inštitúcia EÚ, je spoločným hlasom bežných ľudí. Poslanci EP sú priamo volení európskymi občanmi každých 5 rokov. Hlavné zasadnutia Európskeho parlamentu sa konajú vo francúzskom meste Štrasburg a v belgickom Bruseli.

Európsky parlament má 705 členov zo všetkých krajín EÚ. Počet poslancov z jednotlivých krajín sa líši:

ľudnatejšie krajiny majú viac poslancov ako krajiny s menším počtom obyvateľov (tzv. princíp proporcionality). Poslanci z celej EÚ sú združení v politických skupinách (podobne ako v národných parlamentoch), no nie na základe štátnej príslušnosti, ale podobnosti politických názorov.

Európsky parlament prijíma rozhodnutia o právnych predpisoch EÚ spoločne s Radou Európskej únie. Ak sa Parlament a Rada nemôžu dohodnúť na právnom predpise, žiadny nový zákon nevznikne. Parlament volí predsedu Európskej komisie a má právo schvaľovať alebo odvolávať celú Európsku komisiu. Okrem toho schvaľuje rozpočet Európskej únie.

V Európskom parlamente sú zastúpené európske politické strany a politické frakcie. Strana nemusí mať svoju vlastnú frakciu, jej europoslanci sú súčasťou inej/iných frakcií alebo žiadnej. Európske kresťanské politické hnutie je jediná kresťanská strana v europarlamente a jej poslanci sú členmi viacerých frakcií. Pevne veríme, že naša prítomnosť na pôde Európskeho parlamentu bude rásť a postupne založíme aj vlastnú frakciu.

Nová Európa

Európa potrebuje zmenu. Asi to cíti každý obyvateľ Európskej únie. Kam sa ale pohnúť? Pokračovať ďalej v tom, čo sa začalo pred niekoľkými rokmi, a teda nás dovedlo tam, kde sme teraz? Alebo začať uvažovať inak? Vrátiť sa späť k odkazu otcov zakladateľov a budovať mier a prosperitu? Ja hovorím, že ak náš postup spôsobuje problémy, nebude riešením tvrdohlavé trvanie na doterajších postupoch. Riešením problémov nemôže byť zopakovanie si starých chýb, ale nájdenie nových ciest a riešení. Máme skúsenosti sedemdesiatych rokov v budovaní toho, čo dnes voláme Európska únia, tak prečo sa nepoučiť? Mali by sme a musíme. Na nasledujúcich stranách predstavím niekoľko základných priorít pre oživenie európskeho projektu.

Reforma Európskej únie

Hneď na začiatku treba povedať, že Európska únia musí obmedziť svoju direktívnu úlohu a pôsobiť viac ako sprostredkovateľ medzi silnými a suverénnymi členskými štátmi. Nevyhnutné je zníženie byrokracie a zrušenie nadbytočných alebo nehospodárnych agentúr.

Odmietam uniformitu a premenu EÚ na superštát; namiesto toho potrebujeme konfederatívny model.

EÚ vznikla ako nástroj mieru. Tak si ju predstavovali jej zakladatelia. Dnes sa však mení na geopolitický projekt. Viac hovoríme o vojne ako o mieri. Tak si to zakladatelia nepredstavovali. EÚ vznikla ako poučenie z hrôz vojny a jej cieľom bol mier. Potrebujeme sa k tomu vrátiť. Európa bola po desaťročia hrdá na svoju mäkkú silu diplomacie, vplyvu kultúry a podobne. Dnes je to akoby preč. Opakujem, potrebujeme sa k tomu vrátiť. Ako Únia pomohla ukončiť vojnu v bývalej Juhoslávii, tak sa má snažiť o mier aj dnes na Ukrajine či na Blízkom východe.

Zároveň, my v Kresťanskej únii, pevne stojíme za zásadou subsidiarity zakotvenou v zmluvách EÚ; sme presvedčení, že inštitúcie EÚ by si mali zachovať koordináciu úlohu, zatiaľ čo národné vlády by mali mať plnú právomoc rozhodovať o otázkach patriacich do národnej kompetencie.

Podľa mnohých sa EÚ zmocnila moci, ktorá jej nepatrí a využíva ju na to, aby členským štátom vnútila svoju vôľu a ideológiu. Zmluvy sú rôzne interpretované a ohýbané. Nesúhlasíme s právom Európskej komisie na iniciatívu, ktoré vedie k tomu, že nevolení byrokrati vnucujú

členským štátom nariadenia a smernice, legislatívne akty, ktoré často idú ďalej, než zamýšľali zakladajúce zmluvy. Zasadzujeme sa aj za dlhší čas na diskusiu v Európskom parlamente o dôležitých otázkach, aby zástupcovia občanov mohli skutočne ovplyvňovať legislatívny proces. Legislatívne akty EÚ by mali mať ohraničenú platnosť a vždy po niekoľkých rokoch by mali byť prehodnotené. Rovnako by sa mali odstrániť európske subjekty alebo agentúry, ktoré nemajú pridanú hodnotu a pôsobia mimo kompetencií EÚ alebo porušujú vnútroštátne kompetencie.

Som presvedčený, že národným parlamentom by sa mala vrátiť väčšia kontrola nad daniami v EÚ, čím by sa zvýšila aj ich zodpovednosť. Občania by boli menej skeptickí voči Bruselu, keby mali pocit, že ich zástupcovia a vlády zohrávajú väčšiu úlohu a že rozhodovanie je im bližšie. Pri reforme EÚ podporujem konfederatívnu Európu, ktorá nie je ani odstúpením od európskeho projektu, ani bezhlavým a predčasným prechodom k úplnej politickej integrácii. Rozdielne ekonomiky členských štátov a rôzne zoskupenia, do ktorých patria (Schengen, banková únia, eurozóna atď.), spôsobujú, že univerzálne riešenia sú neudržateľné. Snahy o jednotnosť sú nevhodné a riskantné. Namiesto toho v Kresťanskej únii uprednostňujeme model, ktorý by ponúkal väčšiu flexibilitu. Príkladom

lepšej spolupráce by mohlo byť vytvorenie menších skupín, ktoré by sa sústredili na určitú otázku, prioritu alebo spoločné zázemie – ako napríklad Vyšehradská štvorka, Benelux alebo Baltská skupina. Som rozhodne proti tomu, aby sa Turecko stalo súčasťou EÚ.

Kresťanské korene Európskej únie

Kresťanské hodnoty – sloboda, pravda, solidarita, ľudská dôstojnosť, ktoré boli základom založenia Európskej únie, treba uznať a oceniť; sú stále aktuálne a užitočné. Neoddeliteľnou súčasťou hodnôt EÚ musí byť aj sloboda náboženského vyznania alebo presvedčenia. Únia sa musí postaviť za stovky miliónov prenasledovaných kresťanov na celom svete a zasadiť sa za ich právo plne sa zúčastňovať na verejnom živote. Rast netolerancie voči kresťanom v EÚ nemožno prehliadať a už vôbec nie v inštitúciách EÚ.

Verím, že kľúčové hodnoty kresťanstva, v samom srdci našich právnych a súdnych systémov, sú základom chápania ľudských práv. Vážim si život, pretože ho považujem za Bohom daný; milujem blížneho a bránim jeho slobodu, pretože verím, že sme stvorení Bohom na jeho podobu. Naša kresťanská viera ovplyvňuje naše názory, naše rozhodnutia a politické smerovanie; a verím,

že inšpirovala aj otcov zakladateľov európskeho projektu. Je to niečo, čo by EÚ mala otvorene uznať, na čo by mala byť hrdá a čo by malo byť základom jej hodnotového a ideového rozvoja.

Všetci sme unavení zo sekulárnych protináboženských ideológií, ktoré chcú vymazať dedičstvo kresťanského myslenia a bagatelizovať jeho význam.

V Európe existujú mnohé výzvy týkajúce sa slobody náboženského vyznania, ako aj slobody svedomia. Rezolúcia Parlamentného zhromaždenia Rady Európy o boji proti netolerancii a diskriminácii v Európe s osobitným dôrazom na kresťanov konštatovala, že netolerancia a diskriminácia na základe náboženstva alebo presvedčenia ovplyvňujú nielen menšinové náboženské skupiny v Európe, ale aj ľudí patriacich k väčšinovým náboženstvám. Kresťania v Európe sú niekedy prenasledovaní, zavražďovaní alebo prepustení z práce za to, že verejne vyjadrujú svoju vieru a náboženské hodnoty. V iných prípadoch bolo obmedzené právo rodičov vylúčiť svoje dieťa z jednotlivých hodín alebo celého kurzu, ktorý rodičia považujú za odporujúci ich náboženskému presvedčeniu, napriek tomu, že je zakotvené v článku 18 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ako aj v článku 8

Európskeho dohovoru o ľudských právach. Taktiež podporujem lekárov a zdravotníkov, ktorí odmietajú vykonávať interrupcie. Ich právo na výhradu vo svedomí musí byť zachované. Štát je povinný rešpektovať slobodu svedomia, keďže ide o právo zakotvené v medzinárodnom a európskom práve v oblasti ľudských práv.

Ľudská dôstojnosť

Ľudská dôstojnosť sa vzťahuje na vnútornú hodnotu každej ľudskej bytosti a je základom všetkých ľudských práv. Verím, že tento univerzálny princíp chápe ľudskú bytosť stvorenú na obraz a podobu Boha. Kresťanské chápanie Boha je trojičné, a teda vzťahové, s odrazom aj v ľudskej existencii. Z politického hľadiska to znamená, že ľudská dôstojnosť sa netýka len hodnoty a práv jednotlivca, ale aj jednotlivcov vo vzájomnom vzťahu. Ľudská dôstojnosť zahŕňa vytváranie správnych a spravodlivých vzťahov medzi ľuďmi a vládami, podnikmi a prostredím. Verím, že ľudská dôstojnosť je predovšetkým zodpovednosť: milovať Boha a milovať svojich blízkych a chrániť ľudí – najmä slabých a krehkých. Vnútorná hodnota ľudskej bytosti zahŕňa každú etapu ľudskej existencie. Vylúčenie začiatku alebo konca ľudského života z definície zásadne podkopáva vnútornú hodnotu ľudskej bytosti, a preto je porušením ľudskej dôstojnosti. Preto je osobitne potrebné

chrániť zraniteľných, postihnutých alebo nenarodených členov ľudskej rodiny.

V súvislosti s pandémiou COVID-19, povinným očkovaním a negatívnymi účinkami, ktorými trpeli niektorí zaočkovaní, sa v čl. 24 Oviedskeho dohovoru uvádza: "Osoba, ktorá utrpela neoprávnenú škodu v dôsledku zásahu, má právo na spravodlivú náhradu za podmienok a postupom stanoveným zákonom." Zaočkovaní, ktorí trpeli či trpia negatívnymi účinkami očkovania majú jednoznačný nárok na odškodnenie. Zároveň je potrebné manažment pandémie Covid-19 preskúmať a poučiť sa z neho pre prípad ďalších podobných krízových situácií.

Som rozhodne proti akejkoľvek forme náhradného materstva. Je v rozpore s ľudskou dôstojnosťou a redukuje ľudí na tovar. Proces náhradného materstva najčastejšie zahŕňa zmluvu, v ktorej objednávajúca žena, muž alebo pár vlastní lono inej ženy (náhradnej matky) počas celého obdobia tehotenstva. Môžu diktovať a rozhodovať o tom, čo sa stane s dieťaťom, ak sa zistí, že má chorobu; môžu nútiť náhradnú matku, aby podstúpila potrat, aj keď s tým nesúhlasí, pretože sú "majiteľmi" tehotenstva. Ide o formu moderného otroctva. Náhradné materstvo porušuje tiež ľudskú dôstojnosť dieťaťa, pretože sa v rámci neho považuje za predmet zmluvy, transakcie.

Právo dieťaťa poznať svojich biologických rodičov a byť nimi vychovávané by mohlo byť ohrozené aj v závislosti od dohody o náhradnom materstve.

Vďaka lepšej zdravotnej starostlivosti žijú ľudia v Európe dlhšie, no zároveň sú vo vyššej miere ohrození chudobou, osamelosťou a depresiou. Som za dôstojné starnutie. K starším ľuďom by sa malo pristupovať s úctou a vďakou za všetku prácu, ktorú v živote vykonali. V prípade osôb v domácnosti navrhujeme, aby dostávali dôchodkové dávky v súlade so sadzbami prinajmenšom minimálnej mzdy. Podporujem snahy a iniciatívy, ktorých cieľom je zmierniť osamelosť a depresiu starších ľudí, a ktoré podporujú duševné zdravie, samostatný životný štýl a komunitu. Som za medzigeneračnú solidaritu, v rámci ktorej sa ľudia môžu starať jeden o druhého. Myslím si, že prioritou by mala byť neformálna a individuálna starostlivosť. Tí, ktorí sa starajú o svojich susedov alebo rodinných príslušníkov, by mali za svoju prácu dostávať finančnú podporu.

Paliatívna starostlivosť je jedinou možnosťou v poslednej fáze života. Ukončenie života, keď "nie je hodné žiť", je neprijateľné. Mať k dispozícii pevnú sociálnu sieť, starostlivosť na mieru a kvalitnú paliatívnu starostlivosť znamená, že život môže byť dôstojný až do konca.

Zdravé rodiny

Rodinu považujem za prvotnú štruktúru, ktorá predchádza štát a akékoľvek iné spoločenstvo alebo skupinu. Zdravé rodiny vedú k zdravej spoločnosti, preto by sa hodnoty, ktoré sú pre zdravú rodinu nevyhnutné – láska, solidarita, altruizmus, vernosť, mali podporovať vo verejnej sfére, najmä prostredníctvom vzdelávacích politík. V čase krízy rodina potrebuje poradenstvo. Rodina vzniká manželstvom medzi jedným mužom a jednou ženou. Národná politika každého štátu musí byť založená na rodine. Na základe zásady subsidiarity by európske inštitúcie nemali zasahovať do rodinnej politiky členských štátov. EÚ sa musí zdržať akýchkoľvek iniciatív v oblasti rodinnej politiky alebo navrhovania právnych predpisov, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov alebo ktoré presadzujú alternatívne formy rodiny.

Európska demografická zima je skutočnosťou a bude mať aj hospodárske dôsledky. Som za politiky podporujúce zosúladenie kvalifikácie, účasti na trhu práce a rodinného života.

Akýkoľvek druh zneužívania a násillia medzi manželmi či voči deťom považujem za obzvlášť odsúdeniahodný.

Základom boja s domácim násilím musí byť prevencia a rast pochopenia, že každý človek je hodný úcty. Či je to muž alebo žena. Každý.

Najlepší záujem dieťaťa by mal byť prvoradým hľadiskom pri všetkých opatreniach týkajúcich sa detí, pričom je potrebné nájsť rovnováhu s potrebou zachovať rodiny pohromade. Som presvedčený, že práva detí sa začínajú už pri počatí, preto by nenarodené deti mali byť zahrnuté do práva na život.

Deti sú obzvlášť zraniteľné voči chudobe, sociálnemu vylúčeniu, násilium a zneužívaniu. Členské štáty by mali prijať osobitné právne predpisy zaručujúce denné zdravé stravovanie od narodenia a aby investovali do rozvoja rekreačných komunitných centier.

Deti musíme viac chrániť na internete, a zároveň začať chápať digitálne nástroje – smartfón či tablet – ako hrozbu pre ich celkový rozvoj.

Vzdelávanie je v kompetencii členských štátov, nie Európskej únie. Odsudzujem rastúci trend politických a ideologických zásahov do školských osnov, vyučovacích predmetov, ako aj metód. Rodičia by mali mať slobodu vybrať si, ako chcú vychovávať svoje deti a aké hodnoty

a presvedčenie im chcú odovzdať. Som za právo rodičov byť informovaní o určitých názoroch alebo predmetoch, ktoré sa majú ich deti učiť v škole, a byť proti nim. Som rozhodne proti predčasnej sexualizácii detí prostredníctvom takzvaných vzdelávacích alebo umeleckých materiálov. Vo všeobecnosti považujem za prospešné, aby deti chodili do školy a komunikovali tam s ostatnými deťmi; rozvíja to aj ich sociálne zručnosti. V niektorých prípadoch je však vhodnou alternatívou domáce vzdelávanie. Rozhodnutie musí zostať na rodičoch.

Obzvlášť ma znepokojuje zanedbávanie vidieckych škôl a odliv mozgov do miest. Musíme viac investovať do miestnych škôl a skrátiť vzdialenosť medzi vzdelávacou inštitúciou a komunitou.

Sloboda, bezpečnosť, stabilita

Môj prístup k zahraničným záležitostiam vychádza z kresťanského chápania ľudskej dôstojnosti. Základné slobody, ako je sloboda náboženského vyznania a viery, sloboda prejavu a politické slobody, sú zárukou a praktickým vyjadrením tohto chápania ľudskej dôstojnosti. Je dôležité, aby sme v našich politikách uplatňovali rovnaké zásady doma aj v zahraničí. Zahraničné veci musia zostať v kompetencii členských štátov. Úloha Európskej

diplomatickej služby má byť koordinujúca a podporná. Právomoc a iniciatíva by mali zostať v rukách ministerstiev a veľvyslanectiev členských štátov a nie im byť vnucované z Bruselu. Spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti bezpečnosti by sa mala sústrediť na štyri oblasti: vojenskú spoluprácu, bezpečnosť hraníc, kybernetickú bezpečnosť a boj proti terorizmu. Myslím si, že v súčasnosti by bezpečnosť EÚ a vojenská spolupráca mala byť zabezpečovaná v rámci Organizácie Severoatlantickej zmluvy (NATO), pričom by sa mala rešpektovať neutralita niektorých členských štátov EÚ.

Európa sa v oblasti bezpečnosti a obrany už dlhé roky spolieha na USA, ale je načase, aby si Európa vytvorila mechanizmy na vlastnú obranu. V súlade so zásadou subsidiarity EÚ patria otázky obrany do právomoci suverénnych členských štátov. Podporujem spoluprácu medzi členskými štátmi, harmonizáciu vybavenia a nástrojov, spoločný výcvik a štandardizáciu postupov a operácií (napríklad vytvorenie pracovnej skupiny rýchlej reakcie).

Súčasná vojna, ktorú vedie Rusko na Ukrajine, predstavuje hrozbu a výzvu pre členské štáty. Vzhľadom na množstvo obetí a stav konfliktu je potrebné usilovať sa o prímerie. Dôsledky utečeneckej krízy v roku 2016

otvorili niekoľko zásadných diskusií o migrácii, hospodárskej stabilite a solidarite medzi členskými štátmi EÚ.

Pokiaľ ide o utečencov, som presvedčený, že ľudská dôstojnosť utečenca by mala byť vždy chránená. Konanie o azyl by malo byť rýchle a efektívne; žiadateľovi musí byť poskytnuté prístrešie, strava a základné služby. V prípade schválenia je potrebné, aby sa čo najskôr integrovali do spoločnosti; pri tom by mali byť podporované cirkvi a mimovládne organizácie. Praktiky niektorých utečencov ako nútené manželstvá alebo manželstvá neplnoletých, mrzačenie ženských pohlavných orgánov atď. považujem za odsúdeniahodné a právo šaría za hlboko nezlučiteľné s európskym životom a spoločnosťou. Obchodovanie s ľuďmi/prevádzачstvo je skutočnou hrozbou pre ľudí utekajúcich pred krízou, nachádzajúcich sa v zraniteľnej situácii; agentúry Európskej únie (Frontex, Europol) musia urobiť všetko, čo je v ich silách, aby zabránili obchodovaniu s ľuďmi a zadržali ich. Migrácia musí byť riešená už tam, kde vzniká – v krajinách pôvodu migrantov, nie až na hraniciach Únie. Hospodárskou pomocou krajinám, odkiaľ mnoho migrantov pochádza, napomôže udržať mnohých migrantov doma.

From 2010 on, the activities of the ECPM are financially supported by the European Parliament. The liability for any communication or publication by the ECPM, in any form and any medium, rests with the ECPM. The European Parliament is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

Linky na užitočné stránky

Európske kresťanské politické hnutie

<https://ecpm.info/>

Think-tank Sallux

<https://sallux.eu/>

Európska komisia

https://commission.europa.eu/index_sk

Európsky parlament

<https://www.europarl.europa.eu/portal/sk>

Európska rada

<https://www.consilium.europa.eu/sk/european-council/>

Súdny dvor Európskej únie

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/court-justice-european-union-cjeu_sk

Lýdia PILKOVÁ
projektová manažérka

„Túto brožúru považujem za veľmi prospešnú, lebo zhŕňa jednak základné fakty o Európskej únii, ale aj kresťansko-konzervatívny pohľad na jej reformu. Európska únia sa musí zmeniť, aby zodpovedala tomu, prečo tam Slovenská republika vstupovala. Dohody nie sú na ohýbanie, ale na dodržiavanie.“

